

УДК 621.326

Надія Логінська, магістр, Надія Синкевич, к.е.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ У ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Розглянуто показники, які використовуються для оцінки ефективності використання виробничих ресурсів підприємств будівельної галузі.

Ключові слова: ефективність, виробничі ресурси, фондівіддача, матеріаломісткість, продуктивність праці.

Nadiya Loginska, Nadiya Sinkevich

INDICATORS OF EFFICIENCY OF THE USE OF PRODUCTION RESOURCES IN ACTIVITY OF CONSTRUCTION ENTERPRISES

Abstract. Considered indicators are used to assess the efficiency of production resources construction enterprises.

Keywords: efficiency, production resources, yield of capital investments, material capacity, productivity of labour.

В Україні, в умовах складного економічного та політичного становища, виникає необхідність у пошуку ефективного використання ресурсного потенціалу а також використання обґрунтованих показників для його оцінки. Розвиток будівельних підприємств залежить від повного забезпечення та раціонального використання основних засобів, матеріальних та трудових ресурсів.

До показників ефективності використання основних засобів можуть бути віднесені такі: фондівіддача, фондомісткість, рентабельність фондів. Також слід розраховувати показники руху та технічного стану основних виробничих фондів, використання виробничих потужностей. Для пошуку резервів поліпшення використання основних засобів будівельно-монтажних підприємств необхідно використовувати техніко-економічний аналіз, з допомогою якого можливо виявити як екстенсивні, так й інтенсивні резерви.

Використання матеріальних ресурсів можна оцінити за допомогою таких показників як матеріалівіддача, матеріаломісткість, прибуток на 1 грн матеріальних витрат, питома вага матеріальних витрат в собівартості продукції, оборотність оборотних засобів, тривалість одного обороту, середньодобовий оборот капіталу. Для забезпечення економії у процесі будівельного виробництва потрібно проводити як оперативний так і ретроспективний аналіз використання матеріальних ресурсів на основі бухгалтерських даних про списання матеріалів на виробництво і виробничих норм витрат матеріалів на одиницю будівельно-монтажних робіт (продукції, послуг). Оперативний аналіз полягає у виявленні відхилень фактичних витрат матеріалів від нормативних а також у визначенні причин цих відхилень. Ретроспективний аналіз передбачає оцінку обґрунтованості планово-розрахункового рівня матеріальних затрат на 1 грн. будівельно-монтажних робіт в цілому по підприємству і будівельних підрозділах; оцінку виконання організаційно-технічних заходів щодо економії матеріальних ресурсів; визначення питомої ваги основних видів матеріалів у загальній їх вартості; виявлення невикористаних резервів економії матеріальних ресурсів і розробку заходів щодо їх реалізації.

Для характеристики використання трудових ресурсів можна використати показники забезпеченості підприємства працівниками, руху робочої сили, фонду

робочого часу, рентабельності персоналу, продуктивності праці, рівня виробітку, трудомісткості. До резервів підвищення ефективності використання трудових ресурсів належать: більш повне забезпечення робітників засобами малої механізації та скорочення частки ручної праці на основних видах будівельних робіт, підвищення рівня організації праці для підвищення її продуктивності, а також забезпечення кваліфікованої роботи щодо підбору кадрів.

Отже, для підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств важливим є здійснення комплексу заходів, спрямованих на підвищення ступеня використання виробничого потенціалу.